ODLUKA KOMISIJE (EU) 2020/1827

od 26. svibnja 2020.

o mjerama SA.39990 – (2016/C) (ex 2016/NN) (ex 2014/FC) (ex 2014/CP) – koje je provela Belgija u korist poduzetnika Ducatt NV

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2020) 3287)

(Vjerodostojan je samo tekst na nizozemskom i francuskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala zainteresirane strane da podnesu primjedbe u skladu s prethodno navedenim odredbama ([1]), i uzimajući u obzir te primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

(1) Komisija je 28. studenoga 2014. primila službenu pritužbu koju su podnijeli njemački proizvođač stakla GMB Glasmanufaktur Brandenburg GmbH („GMB") i njegovo matično društvo Interfloat Corporation („Interfloat") sa sjedištem u Lihtenštajnu (dalje u tekstu zajedno „podnositelj pritužbe"). Podnositelj pritužbe tvrdio je da je njegov izravni konkurent Ducatt nv („Ducatt") od Flamanske regije (Belgija) primio nezakonitu državnu potporu koja je nespojiva s unutarnjim tržištem.

(2) Komisija je dopisom od 19. svibnja 2016. obavijestila Belgiju o tome da je odlučila pokrenuti postupak predviđen člankom 108. stavkom 2. prvim podstavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU") u pogledu navodne potpore dodijeljene društvu Ducatt („odluka o pokretanju postupka").

(3) Odluka o pokretanju postupka objavljena je u *Službenom listu Europske unije* ([2]). Komisija je pozvala zainteresirane strane da podnesu svoje primjedbe o mjerama opisanima u navedenoj odluci.

(4) Belgijska su tijela 20. lipnja 2016. ([3]) i 19. srpnja 2016. dostavila svoje primjedbe na odluku o pokretanju postupka.

(5) Komisija je 17. lipnja 2016., 18. kolovoza 2016., 13. rujna 2016. i 6. listopada 2016. zaprimila primjedbe podnositelja pritužbe. Proslijedila ih je belgijskim tijelima, koja su svoje primjedbe iznijela u dopisu od 23. siječnja 2017.

(6) Komisija je 30. siječnja 2017. zatražila dodatne informacije od belgijskih tijela, koja su ih Komisiji dostavila 27. ožujka 2017.

(7) Belgijska su tijela 14. lipnja 2017. obavijestila Komisiju da je 20. svibnja 2017. proglašen stečaj društva Ducatt, nakon čega se Komisija 23. lipnja 2017. sastala s predstavnicima belgijskih tijela.

(8) Komisija se 5. srpnja 2017. sastala s podnositeljem pritužbe i njegovim pravnim zastupnicima.

(9) Belgijska su tijela 10. srpnja 2017. Komisiji dostavila dodatne informacije koje je ona od njih zatražila na sastanku održanom 23. lipnja 2017.

(10) Komisija je 20. studenoga 2017., 22. lipnja 2018. i 31. siječnja 2020. od Belgije zatražila dodatne informacije. Belgijska tijela odgovorila su 15. prosinca 2017., 27. kolovoza 2018. te 4. ožujka i 12. svibnja 2020.

([1]) SL C 369, 7.10.2016., str. 27.
([2]) Vidjeti bilješku 1.
([3]) Na sastanku s Komisijom, održanom 20. lipnja 2016.

(11) Komisija je 18. srpnja 2017., 25. srpnja 2017., 7. i 9. ožujka 2018., 16. svibnja 2018. i 28. siječnja 2019. zatražila dodatne informacije i od stečajnih upravitelja društva Ducatt. Stečajni upravitelji društva Ducatt odgovorili su 22. srpnja 2017., 6. ožujka 2018., 9. ožujka 2018., 30. ožujka 2018., 30. svibnja 2018. i 29. siječnja 2019.

(12) Komisija je s podnositeljem pritužbe razmijenila i sljedeću korespondenciju: zaprimila je njegove dopise 3. travnja 2018., 2. travnja 2019. i 26. siječnja 2020., na koje je odgovorila 24. travnja 2018., 6. svibnja 2019. i 10. veljače 2020. Komisija je s podnositeljem pritužbe vodila i telefonske razgovore 26. srpnja 2018. i 27. ožujka 2019.

(13) Komisija je 26. ožujka 2020. od podnositelja pritužbe primila dopis u kojem je on službeno poziva da djeluje u skladu s člankom 265. drugim stavkom UFEU-a.

2. **KONTEKST**

2.1. **Korisnik**

(14) Ducatt je poduzeće koje je nastalo iz društva Emgo nv (dalje u tekstu „Emgo”), zajedničkog poduzeća u kojem društva Philips i Osram imaju jednake udjele i koje je osnovano 1966. radi proizvodnje staklenih kućišta za žarulje sa žarnom niti i staklenih cijevi za izradu fluorescentnih svjetiljki. Ducatt su u studenome 2010. osnovali (tadašnji) direktor za inovacije društva Emgo (preko društva Vercundus bvba) i (tadašnji) direktor za financije i računovodstvo društva Emgo (preko društva ArsiCO bvba).

(15) Zbog izmjena u zakonodavstvu Unije kojima se od 1. rujna 2009. zabranjuje prodaja žarulja sa žarnom niti, djelatnost proizvodnje staklenih kućišta društva Emgo odvojena je i prenesena na Ducatt u siječnju 2011. kako bi se sačuvala radna mjesta te znanje i iskustvo u sektoru proizvodnje stakla. Uprava društva Ducatt htjela je ući na tržište stakla za solarne ploče te je od 2011. pokrenula znatna ulaganja u strojeve koji su potrebni za tu svrhu.

(16) Uz dva matična društva, Vercundus bvba i ArsiCO bvba, Ducatt je bio, ili još jest, u različitim udjelima u vlasništvu sljedećih pravnih osoba: Limburgse Reconversie Maatschappij („LRM”), Participatie Maatschappij Vlaanderen („PMV”), Capricorn Cleantech Fund („CCF”), Quest for Growth („QFG”), Belfius, VF Capital („VFC”), VMF i Aro. Usto, jedan dio dionica društva tijekom određenog razdoblja bio je u vlasništvu fizičke osobe, odnosno […] *.

2.2. **Pritužba**

(17) Podnositelj je pritužbe proizvođač stakla za solarne ploče i izravni konkurent korisnika navodne potpore, društva Ducatt. Podnositelj pritužbe tvrdi da je Ducatt od državne banke Belfius i od LRM-a i PMV-a, dvaju investicijskih društava u vlasništvu Flamanske regije, primio nezakonite državne potpore u iznosu od oko 70 milijuna EUR koje su nespojive s unutarnjim tržištem.

(18) Podnositelj pritužbe navodi da je, od njegova osnivanja 2011., društvo Ducatt navodnu potporu primalo u obliku zajmova i povećanja kapitala dodijeljenih pod uvjetima koji nisu u skladu s tržištem i da su se ta sredstva upotrijebila za osnivanje društva i pokretanje proizvodnje te su se njima trajno pokrivali gubici.

3. **OPIS MJERA I SADRŽAJ ODLUKE O POKRETANJU POSTUPKA**

(19) Komisija je pokrenula službeni istražni postupak kako bi utvrdila čine li mjere u korist društva Ducatt navedene u nastavku državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a i, u slučaju da čine, jesu li spojive s unutarnjim tržištem.

3.1. **Povećanja kapitala**

(20) Komisija je u odluci o pokretanju postupka izrazila sumnje u pogledu pitanja jesu li sljedeća povećanja kapitala, koja su osigurali LRM i PMV, u iznosu od 32,44 milijuna EUR dodijeljena u skladu s tržišnim uvjetima:

(a) […] EUR, 28. veljače 2014., u obliku povećanja kapitala koje su izvršili LRM ([…] EUR) i PMV ([…] EUR);

(b) […] EUR, 4. srpnja 2014., u obliku povećanja kapitala koje su izvršili LRM ([…] EUR) i PMV ([…] EUR);

* Povjerljiva informacija

(c) […] EUR zajmova koji su zatim pretvoreni u vlasnički kapital:

i. […] EUR zajmova (kamate od […] % godišnje) koji su 21. prosinca 2012. primljeni od LRM-a ([…] EUR) i PMV-a ([…] EUR) i koji su 5. prosinca 2013. s kamatama pretvoreni u vlasnički kapital („zajam 4”);

ii. […] EUR zajmova (kamate od 10 % godišnje) koji su 27. rujna 2013. primljeni od LRM-a ([…] EUR) i PMV-a ([…] EUR) i koji su 13. prosinca 2013. pretvoreni u vlasnički kapital („zajam 5”);

iii. […] EUR zajmova (kamate od […] % godišnje) koji su 28. studenoga 2013. primljeni od LRM-a i koji su 28. veljače 2014. pretvoreni u vlasnički kapital („zajam 6”);

iv. […] EUR zajmova (kamate od […] % godišnje) koji su 16. prosinca 2013. primljeni od LRM-a ([…] EUR) i PMV-a ([…] EUR) i koji su 28. veljače 2014. pretvoreni u vlasnički kapital („zajam 7”);

v. […] EUR u obliku zajma za premošćivanje u iznosu od […] EUR koji je sredinom rujna 2015. primljen od LRM-a (dio „zajma 13”).

(d) […] EUR povezanih s varantima:

i. koje su za iznos od […] EUR 30. rujna 2014. izvršili LRM ([…] EUR) i PMV ([…] EUR);

ii. koje su za iznos od […] EUR 27. listopada 2014. izvršili LRM ([…] EUR) i PMV ([…] EUR);

iii. koje je za iznos od […] EUR 28. studenoga 2014. izvršio LRM;

iv. koje je za iznos od […] EUR 28. siječnja 2015. izvršio LRM.

3.2. **Zajmovi**

(21) Komisija je u odluci o pokretanju postupka izrazila sumnje u pogledu pitanja jesu li, osim zajmova pretvorenih u vlasnički kapital kao što je navedeno u točki 20., sljedeći zajmovi, primljeni od društava LRM i PMV u iznosu od […] EUR, dodijeljeni u skladu s tržišnim uvjetima:

(a) […] EUR u obliku zajmova za premošćivanje primljenih od LRM-a 10. i 19. veljače 2014., koji su otplaćeni 28. veljače 2014. („zajam 8” i „zajam 9”);

(b) […] EUR primljenih 16. svibnja 2014. od LRM-a ([…] EUR) i PMV-a ([…] EUR) („zajam 10”);

(c) […] EUR primljenih 29. travnja 2015. od LRM-a („zajam 11”);

(d) […] EUR u obliku zajma za premošćivanje primljenog u srpnju i kolovozu 2015. od LRM-a („zajam 12”);

(e) […] EUR u obliku zajma za premošćivanje u iznosu od […] EUR primljenog sredinom rujna 2015. od LRM-a (dio „zajma 13”).

3.3. **Provedba dokapitalizacije u studenome 2015.**

(22) Komisija je u odluci o pokretanju postupka izrazila sumnje i u pogledu pitanja jesu li povećanje kapitala i restrukturiranje zajmova dioničara iz studenoga 2015. provedeni u skladu s tržišnim uvjetima. Bila je riječ, s jedne strane, o povećanju kapitala u kojem je LRM sudjelovao iznosom od […] EUR (uz konverziju od […] EUR iz zajma 13) i, s druge strane, o LRM-ovu otkupu nepodmirenih iznosa u okviru zajma 10 od drugih strana te o LRM-ovu otpisu dijelova glavnice i kamata u okviru zajmova 10, 11 i 12.

4. **STEČAJ KORISNIKA POTPORE**

(23) Dana 11. svibnja 2017. objavljeno je da je društvo Solarworld, glavni klijent društva Ducatt, koje je potonjem društvu donosilo oko 30 % prometa, postalo nesolventno.

(24) Slijedom toga, upravni odbor društva Ducatt donio je 20. svibnja 2017. odluku o pokretanju stečajnog postupka društva. Rješenjem o stečaju koje je 23. svibnja 2017. donio Trgovački sud u Hasseltu proglašen je stečaj društva Ducatt koji je nastupio 20. svibnja 2017., a sud je imenovao i tri stečajna upravitelja.

4.1. **Prekid gospodarske djelatnosti korisnika i prodaja njegove imovine**

(25) U srpnju 2017. gospodarska djelatnost društva Ducatt u potpunosti je i trajno prekinuta, nakon raskida ugovora sa svim zaposlenicima društva Ducatt i prekida proizvodnje ([4]).

(26) Budući da nije primljena nijedna ponuda za trajni otkup poslovanja društva Ducatt, stečajni su upravitelji na internetskoj dražbi u kolovozu 2017. više različitih kupaca prodali imovinu društva Ducatt koja nije povezana s proizvodnjom (namještaj, računala, rezervni dijelovi, oprema za prijevoz, zalihe, materijali za pakiranje, strojevi za čišćenje itd.).

(27) Glavnu imovinu društva Ducatt, opremu povezanu s proizvodnjom, Ducatt je unajmio od trećih strana koje su tu opremu preuzele nakon stečaja tog društva. Konkretno, prostore i dio strojeva (proizvodna hala u kojoj se nalazi peć za staklo, uredi i logistički kompleks) preuzelo je *leasing*-društvo LRM Lease nv, dok su linije za obradu stakla (za staklo koje izlazi iz peći) preuzela *leasing*-društva ING Equipment Lease, KBC Lease i ES Finance.

(28) Informacije koje je dostavila Belgija pokazuju da su proizvodni prostori i uredi trenutačno prazni, dok se dijelovi logističkog kompleksa iznajmljuju kao skladišni prostor različitim logističkim poduzećima. Planira se srušiti proizvodnu halu i urede, sanirati zemljište na kojem su izgrađeni i nastaviti iznajmljivati prostore logističkim poduzećima. Peć za staklo uklonjena je iz proizvodne hale i rastavljena jer su kameni dijelovi peći na internetskoj dražbi prodani ponuditeljima s najvišom ponudom, a drugi dijelovi peći stavljeni su izvan pogona nakon neuspjelih pokušaja prodaje na internetskoj dražbi.

4.2. **Bilanca korisnikove imovine i obveza i njegova likvidacija**

(29) Belgija je dokazala da su obveze stečajne mase društva Ducatt iznosile oko 33,8 milijuna EUR, a dugovi društva prioritetnim vjerovnicima (uglavnom osoblje, socijalno osiguranje, banke i društva za najam) iznosili su 14,3 milijuna EUR, dok je imovina stečajne mase društva Ducatt iznosila otprilike 3,6 milijuna EUR.

(30) Usto, da Komisija utvrdi da je državna potpora koju je Belgija dodijelila društvu Ducatt bila nezakonita i nespojiva s unutarnjim tržištem te naloži povrat te potpore, zahtjev za povrat potpore koji bi Belgija uputila u okviru stečajnog postupka nad društvom Ducatt ne bi imao prioritet na temelju belgijskog stečajnog prava. Budući da imovina nije ni približno dovoljna da se njome podmire potraživanja prioritetnih vjerovnika, ne bi bilo realno pretpostaviti da će se neprioritetna potraživanja moći namiriti, čak ni djelomično.

(31) Neizbježna likvidacija društva Ducatt odgođena je samo zbog nekoliko sudskih postupaka koji su u tijeku i koji su povezani s potraživanjima vjerovnika i određenih zaposlenika. Ishod tih postupaka ne može promijeniti činjenicu da ukupan iznos prioritetnih potraživanja premašuje vrijednost imovine društva Ducatt.

5. **ZAKLJUČAK**

(32) Komisija podsjeća da je svrha ovlasti koje su joj dodijeljene u skladu s člancima 107. i 108. UFEU-a spriječiti dodjelu potpora nespojivih s unutarnjim tržištem. Kad je riječ o povratu, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, svrha je Komisijine ovlasti da državi članici naloži povrat potpore koju smatra nespojivom s unutarnjim tržištem ponovno uspostaviti situaciju koja je postojala prije dodjele nespojive potpore ([5]).

(33) Drugim riječima, jedan je od ciljeva kontrole državnih potpora sprečavanje dodjele nezakonitih potpora koje su nespojive s unutarnjim tržištem. Drugi je cilj ponovno uspostaviti situaciju koja je postojala prije nego što je tržišno natjecanje narušeno zbog dodjele državne potpore nespojive s unutarnjim tržištem.

(34) U ovom se slučaju društvu Ducatt više ne može dodijeliti nikakva potpora. Odluka kojom se utvrđuje da već odobrene mjere čine državne potpore nespojive s unutarnjim tržištem i kojom se nalaže njihov povrat ni u kojem slučaju ne bi dovela do povrata (jer povrat očito nije moguć) i ne bi ni na koji način utjecala na isplatu potraživanja drugim vjerovnicima.

([4]) Zbog specifičnog načina na koji funkcionira peć za staklo, ta se peć nije mogla odmah ugasiti te se morala postupno hladiti, a to je zahtijevalo određeni broj radnika. To je razlog zbog kojeg je do završetka postupka hlađenja, na početku srpnja 2017., u društvu Ducatt zadržano nekoliko radnika.

([5]) Presuda Suda od 14. rujna 1994. u spojenim predmetima C-278/92, C-279/92 i C-280/92, Španjolska/Komisija, ECLI:EU:C:1994:325, točka 75.

(35) Konkretnije, Komisija napominje da je gospodarska djelatnost društva Ducatt trajno prestala zbog i. raskida ugovora sa svim zaposlenicima društva Ducatt koji su sada pretežno zaposleni kod drugih poslodavaca i ii. rastavljanja proizvodnih pogona društva Ducatt i prodaje cjelokupne imovine koja nije povezana s proizvodnjom društva Ducatt više različitih kupaca.

(36) Usto, Komisija napominje da je glavna imovina društva Ducatt koja se odnosi na proizvodnju, odnosno peć za staklo koju je preuzeo LRM Lease, rastavljena i da se stoga ne može ponuditi nijednom tržišnom subjektu, a prostori koje je preuzeo LRM Lease ne upotrebljavaju se u svrhe povezane s gospodarskom djelatnošću društva Ducatt. Naposljetku, Komisija napominje da se linije za obradu stakla nalaze u vlasništvu privatnih poduzetnika koji su neovisni o društvu Ducatt i Flamanskoj regiji i čija se poslovna strategija temelji na iznajmljivanju imovine, a ne obavljanju proizvodne djelatnosti slične djelatnosti društva Ducatt. Zbog tih razloga Komisija smatra da je isključena svaka mogućnost da drugi poduzetnik nastavi gospodarsku djelatnost društva Ducatt.

(37) Komisija također napominje da nalog za povrat ne bi ni na koji način utjecao na isplatu potraživanja za državnu potporu ili bilo kojih drugih potraživanja. U skladu s belgijskim stečajnim pravom zahtjev za povrat državne potpore, u slučaju da Komisija donese negativnu odluku o tom povratu, bio bi uvršten na popis potraživanja od društva Ducatt kao neprioritetno potraživanje. Prioritetna potraživanja vjerovnika društva Ducatt u stečajnom postupku znatno premašuju vrijednost stečajne imovine. Stoga, čak i da Komisija utvrdi da je Ducatt primio nezakonite državne potpore koje su nespojive s unutarnjim tržištem, njihov povrat na temelju takve odluke ne bi bio moguć i ni na koji način ne bi utjecao na podmirivanje potraživanja neprioritetnih vjerovnika društva Ducatt.

(38) Jedini razlog zbog kojeg Ducatt i dalje postoji, bez ikakve gospodarske djelatnosti, jest taj da je još u tijeku nekoliko sudskih postupaka koji su povezani s potraživanjima vjerovnika i zaposlenika. Kada ti postupci završe, društvo Ducatt bit će nužno likvidirano i izbrisano iz registra trgovačkih društava.

(39) U tim okolnostima, odluka kojom bi se predmetne mjere proglasile nespojivim potporama ne bi imala nikakav praktični učinak, a službeni istražni postupak pokrenut na temelju članka 108. stavka 2. prvog podstavka UFEU-a u pogledu predmetnih mjera više ne bi imao nikakvu svrhu,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Završava se postupak koji je pokrenut 19. svibnja 2016. na temelju članka 108. stavka 2. prvog podstavka UFEU-a u pogledu društva Ducatt nv.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Belgiji.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. svibnja 2020.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Izvršna potpredsjednica